

Interview with Ievgeniia Hodovanets, Solotvin (IF_Sol_09_010)

Ievgeniia Mykhailivna Hodovanets**Name:**

IF_Sol_09_010**Code:**

1928**Born:**

Female**Gender:**

Ukrainian**Nationality:**

Primary**School:**

52:22**Length:**

2009 ,11 אוגוסט ,שלישי**Date:**

Transcription:

Солотвин 11.08.09

Годованец Евгения Михайловна

1928 г.рожд.

5 классов польской школы

Запись 54 мин. 22 сек.

Записали Ольга Гущева и Карина Широких

0 мин. (Солотвин был районным центром.

1-2 мин. Вспоминает рассказанную мамой историю о том, что не было заболела корова и не было денег, евреи отдолжили.

[?]

С местными жителями евреи говорили по-украински).

2 мин. - Було свято хамена, дітьми бігали за хаменами.

- А які тут були єврейські місця? Школи, магазини?

- Шкіл не було, ходили разом з нашими до школи.

- А магазини?

- Ходили, куповали. Майже кожен єврей мав магазин.

- А що ще було? Мабуть синагога їхня була?

- Э, та й синагога э, школа.

- Як то там школа, то там навчали чомусь?

- Ну там у суботу была лазня, бані коло того, коло школи. Дуже молилися, були побожні.

3-4 мин.- А які свята они справляли?

- Ну я памятаю, шо Кучкі були якісь. Я памятаю добре за гамена, бігала за гаменом. У суботу
былі [?] я памятаю, што [?]

- А что вместе отмечали праздники?

- Ні, вони мали свою божницю, школа вона близенько... Фронт... мы там сиделі ў школі, казали
дужа мур грубії, широкі, што там [?], бо тут був фронт, кулі летіли так шо через нас
перелетали кулі.

5 мин.- А чим заїмалися євреї тут?

- Шылі богато, там був кравець, памятаю, кравчиня мені все шила [?] Яна кравчині шчэ да
перве причасття, до споведі мені шила сукенку. Добре з жидами жили, не було ружніці.

- А мабуть лекарями були?

- Був, був.

- Один лікарь був? Еврей?

], [\[?Канайштэ](#) - Так, євреї був. Я памятаю, шо заслабла було, штось мені заболіло, мама мені
быв тако євреї. Еврей жили добре, были люди... вони розумні були. [Аптекарь](#)его [?]

6-7 мин. - А от украинцев они чем-нибудь отличались?

- Не знаю. вони мали акцент інакший. Шо тут то, але так то нічога оні собі. Быв такий [?Янця]
чи як, льоди прадавав, до нього бігали льоди купувати, він на вулицях так кричиць: "Лёди!
Лёди!", так мы уже бігли, детвака, а не было за што купити.

- А українці як відносилися до євреїв?

-Добре.

7-10 мин. (Примет и поговорок о евреях не помнит. О себе).

А по-польски евреи говорили? - •

- У школі па-польскі. •

А с Вами вместе в школе кто учился? - •

вчілася. За Грін памятаю добре. - "Grinus, gram". - „Pokaż!" - „Мам!": у кулацу [?] [Грін](#) -
закладали, як нема, то програв, так або програв. - "Grinus, gram". - „Pokaż" - „Мам" - эта
ужэ па-польскі. Она мала сістру старшу. Весела була, був такі жыдек один був, такі
Рубі дужы, за мной не ходив до школі. Во як сюди в будочку, як автобус і з цього боку
були жиди і з цього боку були жиди. Мама з ними так дружна жила. Як що треба було,
була Йосіха Цалішка. Такі був, Йосіф мусі назывався, старый, малый, а жінка його

повна, дужа була, донька называлася Мальці, Цалік був, то трымалі магазини. Усі жиди, то оні малі магазини.

12 мин. (О том, как она потеряла, а потом нашла деньги).

13 мин. - Кравец був, той магазин там був, багато там було жидив, тепер, як до школи, божниця.

(Евреи жили в центре Солотвина, на окраинах их не было)

- А як вони одягалися? 14 мин

- Та звиклі.

- Як усі українці?

- Як і усі.

- То эврея було достатньо важко вружнити серед іншого населення?

- Троху вони ходили ліпше убрані, бо вони малі больши, ліпши. Мы так не малі за що. Я не мала, що обути, боса ходила.

16-17 мин. - Я памятаю, як я бігала за хаменам. Яни в садочку пекли булочки тай давали детям, то вже бегали [?] у суботу вже... я вжэ так пільновали, бігали у суботу запаліти діти.

- А то, что они ели отличалось от того, что ели украинцы?

- Щось вони ели, що ели українці, щось малі, але так то ели і нам усе. Мы любили такія бульбеніки, усе казали бульбеніки пече гета Йосіха усе бульбеніки пекли.

- А що це таке?

- З бульбы тартае тре на бляшку і так [?] дуже смачна пеклі те бульбеніки, пляцкі як у великой бляшци. І булки пекли. То до цього вони мали дар.

18-20 мин.

], [2](#), [1](#), бо аптекарів забралі в последню черзь, две доньки [\[аптекарів\]](#) - Як їх забрали, памятаю, то вони годали, що їх десь берут евокуїруюць, то й набрали [?] з собою, то їдут, а як вжэ зробили там бережком, то зрозуміли, що їдут на кладбішче, то зачели тлумоки адкідати, тобі люди вже забрали, а немци не дозволили, сказали, щоби з собою несли й [?], то там выкопали яму та там побіли аптекарів.

- А где их точно расстреляли? Знают точно люди?

- Ну так точно місце не можу точно мисліти, але знають де, знають, що там аптекарі їх якость ранена мусіла буті, бо выйшла вона, сэла на камень, [одна донька](#) пуховани, шчэ навет вілізла. Подказали, казали, що знали, который чоловік, увідів, замельдовал, вони прішлі й [лікарь](#) вбіли. А нашто було, она бы десь нашла бы й сховала, той было б. От таке. Ту шчэ був один, що мав хлопчика, так лікарь якость убулі, утік, що не злапали його, а хлопчика узелі, вывели на кладбішчэ, кажуть, так се тримав їх за ногі, што не хотів [?], убіли, застреліли.

- А звали его как, этого аптекаря?

- Я не памятаю. Знаю, що аптекарь [?] ми усі дітваками кузулькі, квітки на вясне, як згене сніг, так ми заходили туды [?] за квітками, то вжэ смы продавати ми неслі, то аптекаря першого, бо атекарь николі не адказав, чі треба му чі не треба, але вжэ дітвак принесе, то му дав му гроши, до ксьондза польского теж. Пуляки були у нас, нэмци булі, усякі булі.

- А майно, которое залишилося послі эвреів?

- То позабирали нэмци.

- Немци позабирали? А хати, якія залишилися?

- А хати поразбирали хати. А хати дзесь э.

23-24 мин.

- Знаю, що ми з імі добре жили, з эвреями. Вони булі такі разумні, развінути, не ми, што у полі робили, шчо робити. Шчо робити, шчо робити, проминалося, позабирали їх, що ліпше немци позабирали, а що палішилося, то люди тактому добирали.

25 мин. В згодэ жили мы з імі, не було такого, що сварка ці щось.

26-27 мин. О себе

28 мин. Тут була [Рафівна], то вона сестру мою вчила, вона старша була, така эвреїка.

29 мин. - Односилися файно, нема що казаты, такі добры: яе що треба, ныколі не відказали.

- А с чем к ним обращались?

- Ну там щось [?] чы позичити, чы продати, бо вони мали магазини, то давали без грошей, не питали.

А похороны у них как выглядели? 30 мин. -

- Раз памятаю, що зазвонили булі, так вони кінули, як стояли, так кінули [?]

- А было так, что после войны возвращались евреи, которые выжили? 31-32 мин.

. Хтось його вратовав, Кукера. За місце віз дрова у Франківск - колись [Кукер](#) - Чекайте,

возили дрова у Франківск - то там така моя знакомая казала, що эй татл взів, запхав у дрова . Чы Тайга чы Кукера? [Тайг](#)та у фіру його відвіз у Франківск, то он там се вратовав, прїїхав. Тайг був, Кукер був. Чы то Тайг був той хлопець, я вжэ забула. Тайг був той хлопец, потом вон робив навіть у магазині, мясо продавав.

- А после войны булі ще якісь эвреї, окрім цього чоловіка?

- Було, шче одна эвреїка, але там...

- Одиници?

- Одиници.

34-37 мин. О 39 годе, высылки в Сибирь, бандеровцов, партизан.

40-41 мин. О том, как было при Польше

42-43 мин. - Тади поховали тут аптекарів, тады цього поховалі лікаря, тады швидче, тому навет памятник дужо дорогі зробили [?] выкопали були яму веліку хотели аптекарів ховати ці що, то була вжэ вода, то вони не ховали. Цього хлопчика так і застрелили.

- А памятник этому лекарю кто поставил?

- Тут шче євреї, шчэ родина поклала. Був дуже добри лікарь. Я памятаю, бо мала мені водила до него, бо у мені щось боліло.

- А звали его как?

[.Канайріште](#) -

45-47 мин. О разных религиях.

47 мин. - Евреї дуже були віруючи. Вони такі були віруючи.

- Больше, чем украинцы?

- Може й більше, бо вони се тримали дуже закону. Вони дуже закону тримали. Вони мали свої закони. Вони мали щось до Ісуса, як вжэ Ісус народив, то вони щось Ісуса не узнавали, так що вони не примали Ісуса, що вони по Стырім Завіці. То був колись Стари Завіт, вони собі, як Бог заповеде, Бог дав заповіді Моїсєві, всі тримали. Вот вони кроу ні ели, жида, мяса свінске не ели, все таке во.

49-50 мин. Без Бога нема що, бо без Бога ми ніц не варти. Треба Бога на кожным кроці просити, бы хоронив од всего зла. Колись пішла жінка купувати мясо, то купувати... вона бідна була, він не хотів дати. Що за дурно будуть быка давати?! Вона пішла до церкви, той службу Божу і приносить цьой папір, що вона за нього службу Божу брала, а він каже: "Ну як той папір заважить, стількі дам тобі там кілька мяса, і поставів цьой папір на вагу, та поставив мяса кілька... і став мясо класти та класти, а цьой папір переважив, що не міг дати цього мяса, що папір цьой заважив, то він зрозумів, що значи служба Божа, що нічого не докажи.

51 мин. О том, что в синагоге сейчас склады.

А были Вы сами в синагоге когда-нибудь? 52 мин. -

- Та була, була. Раз такоэ, фронт, мы ночували. Казали, що там добры [?] Може ї добре, бо там було молитвы, то Бог там сцэражет. Там же було баня недалеко школи, ту баню розобрали, німа бани.

English translation of transcription:

Not yet

Description:

Pre World War II life in Solotvin.

Jewish Festivals.

Jewish residents of Solotvin.

The Holocaust.

Interviewer: Olga Gushcheva

Interviewer: Karina Shirokikh

[Stanislawow \(Ivano-Frankivsk\)](#) **Community:**

<http://jgaliciabukovina.net/he/node/111701> **Source URL:**